

دایکى ئیمانداران خاتتوو خەدیجە

(رەزاي خواي لى بىت)

[kurdish – کوردى]

دكتۆر خالىد موحەممەد سالح

پىّداچونەوەي: پشتىوان سابىر عەزىز

2014 - 1435

IslamHouse.com

أم المؤمنين خديجة رضي الله عنها

« باللغة الكردية »

خالد محمد صالح

مراجعة: بشتيوان صابر عزيز

2014 - 1435

IslamHouse.com

دایکی ئیمانداران خاتوو خەدیجە (رەزای خواي لى بىت)

خىزانى يەكەمى پېغەمبەرى خوا(صلى الله عليه وسلم) ناوى خاتوو: (خَدِيجَةُ بْنُتُّ حُويَّلٍ بْنُ أَسَدَ بْنُ عَبْدِ الْعَزَّى) يە، دايکىشى ناوى (فاطمە بنت زائدة بنت الأصم) - خاتوو خەدیجە يەكىك بۇوه لهو ئافرهتانەى كە لهناو قورەيشدا به رەوشتبەرزىي، ژىريي، قىسەزانى، دەولەمەندى ناسراو بۇوه، له بەر داوىنپاڭى و رەوشتبەرزى نازناوى (الطاھرة)لى نرابوو - بەر لهوهى بېتىه خىزانى پېغەمبەر(صلى الله عليه وسلم).

خاتوو خەدیجە دوو شۇوى ترى كردووه، شۇوى يەكەميان به (عَيْقَبَةُ عَائِذ) بۇوه، شۇوى دووه مىشيان به (أَبُو هَالَةَ التَّمِيمِيُّ) بۇوه - سەرەپاي ئەوهى كە بىيەرنىش بۇوه و تەمەنىشى ھەبۇوه، بەلام لەبەر رەوشتبەرزى چەندىن كەسى ناودار و خاوهن ھۆز و سامان و دەسەلات داوايان كردووه، بەلام ئەو شۇوى به كەسيان نەكردووه.

لە تەمەنى چل سالىدا و لەبەر سەرپاستى و دەست پاكى و رەوشتبەرزى پېغەمبەر(صلى الله عليه وسلم)، خاتوو خەدیجە ھاوهلىكى خۆى بە ناوى (نَفِيسَةُ بْنَتَ مُنْبِيةَ) دەنیرىتە لاي پېغەمبەر (صلى الله عليه وسلم) و پىيى رادەگەيەنىت كە ئەو ئامادەيە شۇوى پىيى بکات ئەگەر پېغەمبەرى خودا (صلى الله عليه وسلم) بېھوپىت - پېغەمبەرى خودايىش (صلى الله عليه وسلم) داواكەي

خاتوو خهديجه رهت ناكاتهوه و له تهمهنى بىست و پىنج سالىدا
هاوسه رگىرى له گەل دەكەت -

پىغەمبەرى خودا (صلى الله عليه وسلم) بەر لە خاتوو خهديجه
ھيچ خىزانى ترى نەبووه - ماوهى نزىكەى بىست و پىنج سال
ژيانى هاوسه رىبيان بەردەوام بۇوه، پىغەمبەرى خودا (صلى الله
عليه وسلم) لە ماوهىدا هيچ ژنى ترى بەسەر خاتوو خهديجه
نەھىناوه - پاش ئەوهى پىغەمبەرى خودا (صلى الله عليه وسلم)
نىڭاي لە ئاسماňوه بۇ دىت و دەبىت بە پىغەمبەر (صلى الله
عليه وسلم)،

خاتوو خهديجه يەكەم كەس بۇوه كە باوهى بە پەيام و
پىغەمبەرايەتى پىغەمبەر (صلى الله عليه وسلم) هىناوه - لە
ماوهى ژيانى هاوسه رىبياندا خواى گەورە سى كور و چوار كچى پى
بەخشىون: كورە كان بە ناوه كانى (قاسىم) كە يەكەم مەندالىان بۇوه
و پىغەمبەرى خودا (صلى الله عليه وسلم) بە نازناوى ئەوه و
بانگ كراوه بە (أبا القاسم) پاشان: (عبد الله) و پاشتر (طيب، يان
طاهر). كچەكانىش بە ناوه كانى: (زېئب)، (رۇئىيە)، (أم گلۇم) و (فاطىمة) -

خاتوو خهديجه هەر لە مەككە سى سال بەر لەوهى پىغەمبەر
(صلى الله عليه وسلم) كۆچ بکات بۇ مەدینە لە مانگى رەمەزاندا
و له تهمهنى شەست و پىنج سالىيدا كۆچى دوايى كردووه، تەرمى
پىرۆزى لە (الحجون) بەخاك سېپىردرابە، ئەوكات پىغەمبەرى

خودا (صلی الله علیه وسلم) تاهمه‌نی پهنجا سالان بووه - خاتوو خه‌دیجه یه‌کیک بووه لهو خیزانانه‌ی که رؤلیکی زور گرنگ و به‌رجاوی بینیوه له سه‌رخستن و پشتگیریکردن له پیغه‌مبه‌ری خودا (صلی الله علیه وسلم) و بانگه‌وازه‌که‌ی، به‌تایبیه‌تی له سه‌ره‌تakanی بانگه‌وازدا، هه‌ر بؤیه‌یش که خوای په‌روه‌ردگار هه‌ر له زیانیدا مژده‌ی به‌هه‌شتی پی داوه،

ئه‌بوهوره‌یره بومان ده‌گیّریته‌وه و دده‌فرمومیت: ((أَتَيْ جِبْرِيلُ النَّبِيَّ (صلی الله علیه وسلم) قَفْلًا: يَا رَسُولَ اللَّهِ (صلی الله علیه وسلم) هَذِهِ خَدِيجَةُ قَدْ أَتَتْ مَعَهَا إِنَاءَ فِيهِ طَعَامٌ وَشَرَابٌ، فَإِذَا هِيَ أَتَتْكَ فَاقْرُأْ عَلَيْهَا السَّلَامَ مِنْ رَبِّهَا، وَبَسَّرْهَا بَيْتٌ فِي الْجَنَّةِ مِنْ قُصَبٍ لَا صَخْبَ فِيهِ وَلَا نَصْبٌ)) ..

واته: جبریل هاته خزمه‌تی پیغه‌مبه‌ری خودا (صلی الله علیه وسلم) و پی فه‌رموو، ئه‌ی پیغه‌مبه‌ری خودا (صلی الله علیه وسلم)، ئه‌وه خه‌دیجه‌یه هات، خوانیکی پییه خواردن و خواردن‌وه‌ی تی‌دایه، ئه‌گه‌ر گه‌یشته لات، پی رابگه‌یه‌نه که خوای په‌روه‌ردگار سه‌لامی لى ده‌کات، مژده‌یشی بدھری به کوشکیک له ئه‌لمس و مرواری له به‌هه‌شتدا که نه ناخوشی و نه نه‌خوشی تی‌دا نابینیت -

هه‌رووه‌ها پیغه‌مبه‌ری خوا (صلی الله علیه وسلم) زور خوشی ویستوه و ته‌نانه‌ت دوای و هفاتیشی هه‌ر باسی چاکه و یاده‌وه‌رییه‌کانی کردوه‌وه و هه‌میشه که‌س و کار و دوستان و

خزمەكانى لە بۇنەكاندا بەسەر كردۇونەتمەۋە و بە باشتريين ئاپرەتاني سەر زەۋى ناۋى بىرىدۇو و فەرمۇويەتى: {خَيْرُ نِسَائِهَا مَرْيَمْ بَئْتُ عِمْرَانَ، وَخَيْرُ نِسَائِهَا خَدِيْجَةُ بَئْتُ حُوَيْلَدٍ}.

واتە: باشتريين ئاپرەتاني ئەم سەر زەۋىيە، خاتتوو مەرىيەمى كچى عىمەران و خاتتوو خەدىجە كچى خوھىلە - تەنانەت پىغەمبەرى خودا (صلى الله عليه وسلم) ئەوهندەي باس دەكىد و وەسى دەكىد، تا ئەو ئاستەي كە خاتتوو عائىشە دەفەرمۇيت: ((مَا غَرْتُ عَلَى امْرَأَةٍ مَا غَرْتُ عَلَى خَدِيْجَةَ وَلَقَدْ هَلَكَتْ قَبْلَ أَنْ يَتَزَوَّجَنِي بِتَلَاثَ سِنِينَ لِمَا كُنْتُ أَسْمَعْهُ يَذْكُرُهَا)).

واتە: هەرچەندە خاتتوو خەدىجە سى سال بەر لەھەى من ببىمە خىزانى پىغەمبەر (صلى الله عليه وسلم) كۆچى دوايى كردىبوولە زياندا نەمابۇو، بەلام لەگەل ئەوهىشا پىغەمبەرى خودا (صلى الله عليه وسلم) ئەوهندە باسى دەكىد و يادى دەكىد، ئەوهندەى لەو غىرەم دەكىد لە ھىچ خىزانىيکى ترى پىغەمبەر (صلى الله عليه وسلم) ئەوهندە غىرەم نەدەكىد.

سەرچاوه: كتىبى (رەواندەوهى گومانەكان) - كەنالى توپشۇو...